

EU:n lasten osallistumisfoorumi
Toinen yleiskokous

*"Rakennetaan oikeudenmukaisia yhteiskuntia – meidän äänemme,
meidän tulevaisuutemme!"*

Bryssel 20.–21. kesäkuuta 2025

Lyhyt raportti

Mistä yleiskokouksessa oli kyse?

EU:n lasten osallistumisfoorumin toiseen yleiskokoukseen Brysselissä osallistui 80 lasta ja nuorta eri puolilta Euroopan unionia. Keskustelimme siitä, miten lapsille voitaisiin rakentaa oikeudenmukaisempia yhteiskuntia nyt ja tulevaisuudessa.

Tapahtuman aluksi **komissaari Glenn Micallef, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston varapääjohtaja Irena Moozová sekä lasten paneelin jäsenet Gabrielius, Aurora ja Mirabela** toivottivat kaikki lämpimästi ja rohkaisevasti tervetulleiksi. Tämän jälkeen järjestettiin vuorovaikutteinen **istunto sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta**, jota johti **Erica Bol** komission yhteisestä tutkimuskeskuksesta (JRC). Istunto johdatteli meidät yleiskokouksen painopisteisiin, sillä siinä käsiteltiin oikeudenmukaisuutta sukupolvien välillä ja sitä, miten lapset ja aikuiset voivat yhdessä rakentaa oikeudenmukaisempia yhteiskuntia.

Kysymystä **"Miten voimme rakentaa kaikille oikeudenmukaisemman tulevaisuuden?"** tarkasteltiin työpajoissa, joiden aiheina olivat hyvinvointi kouluissa, verkkoturvallisuus ja verkkokiusaaminen, toimiminen yhteistyössä vihaa vastaan sekä ilmastotoimet.

Muokkasimme näistä työpajoista saaduista ajatuksista suosituksia. Myöhemmin suosituksista äänestettiin, ja ne koottiin **toimintakehotukseen**. Toimintakehotus esiteltiin EU:n ja kansallisen tason päätöksentekijöille **lapsen oikeuksia käsittelevässä 15. eurooppalaisessa foorumissa**, joka järjestettiin Brysselissä 23. kesäkuuta 2025.

"Lasten pitäisi tietää, että heidän ongelmistaan huolehditaan ja että me yritämme ratkaista niitä osallistumisfoorumilla." Mirabela, 16

Mistä keskusteltiin?

Jaoimme ajatuksiamme ja ideoitamme neljästä suuresta aiheesta, jotka ovat tärkeitä lapsille kaikkialla Euroopassa. Tapahtuman valmistelu alkoi jo kauan ennen kuin tapasimme Brysselissä. Osallistumisfoorumin lapset auttoivat valitsemaan pääteemat sen perusteella, mitkä asiat olivat heidän elämänsä näkökulmasta tärkeimpiä. Nämä samat aiheet valittiin myös **EU:n lasten osallistumisfoorumin työohjelmaan vuosille 2025–2026**. Aiheet vastaavat niitä alueita, joihin Euroopan komissio aikoo keskittyä tulevina vuosina.

Keskustelimme yhdessä sekä siitä, mikä on epäoikeudenmukaista ja mitä haluamme muuttaa, että teoista, joiden uskomme parantavan kaikkien elämää.

Hyvinvointi kouluissa – oikeudenmukaisempaa kouluelämää koskevat suuntaviivat:

Tässä työpajassa jaoimme ajatuksiamme siitä, miltä oikeudenmukaisuus tuntuu kouluissamme joka päivä. Työpajassa Gabrielius toimi lapsivetäjänä, Ignacy teki muistiinpanoja ja Jan toimi nuorena asiantuntijana. Työpajaan osallistuivat myös Laure Pailleau (Eurochild-verkosto) ja Chiara Piccolo (Learning for Well-being Foundation). Kuvittelimme ryhmissä, miltä todella oikeudenmukainen ja ystävällinen koulu näyttäisi. Komission [hyvinvointia ja mielenterveyttä kouluissa koskevia suuntaviivoja](#), noudattaen laadimme omat suosituksemme lapsille. Niissä kerrottiin, mitä lapset voisivat tehdä parantaakseen mielenterveyttä ja hyvinvointia kouluissa ja miten kouluista voisi tehdä kaikille oppilaille turvallisempia ja iloisempia paikkoja, joissa kunnioitetaan toisia enemmän.

Verkkoturvallisuus ja verkkokiusaaminen – EU:n toimintasuunnitelman laatiminen

Tässä työpajassa puhuimme siitä, mitä verkkokiusaaminen todella tarkoittaa, mitkä ovat tärkeimmät ongelmat ja mitä voidaan tehdä verkkokiusaamisen lopettamiseksi. Työpajan lapsivetäjänä toimi **Mirabela** ja **Maria** teki muistiinpanoja, minkä lisäksi työpajaan osallistuivat myös nuori asiantuntija **Andon** sekä **Donatella Nembrini** (viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto), **Dillan Fangoo** (viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto), Rima Daoud (eurooppalainen kouluverkko) ja **Karl Hopwood** (eurooppalainen kouluverkko). Keskustelimme pienemmissä ryhmissä siitä, keiden pitäisi auttaa: koulujen, teknologiayritysten ja muiden aikuisten, jotka voivat vaikuttaa asiaan. Laadimme ehdotuksia EU:n seuraavaa toimintasuunnitelmaa varten. Sillä on tarkoitus parantaa lasten suojelua verkossa.

Ilmastotoimet – pölyttäjäkato

Tässä luovassa istunnossa kuvittelimme, millainen maailma olisi, jos ihmisten lisäksi kaikki muutkin elävät olennot voisivat osallistua maapalloamme koskevien tärkeiden päätösten tekemiseen. Työpajassa olivat mukana lapsivetäjä **Aurora** ja nuori asiantuntija **Andon** sekä **Mateusz Tokarski** (JRC), **Nicolas Manthe** (JRC) ja **Suzanne van der Neut** (JRC). Osallistuimme "olentojen parlamenttiin", jossa jotkut meistä puhuivat eläinten, kasvien ja jopa tulevien sukupolvien puolesta, kun taas toiset puhuivat nykyhetkessä elävinä lapsina. Jaoimme ajatuksia ja ehdotimme "pölyttäjätekoja", joiden avulla voitaisiin suojella maapalloa ja tehdä siitä oikeudenmukaisempi paikka kaikille.

Yhteistyössä vihaa vastaan – ystävällisyysäännöt

Tässä työpajassa keskityimme siihen, miten voisimme tehdä kouluista ja yhteisöistä ystävällisempiä ja turvallisempia paikkoja kaikille. Työpajan lapsivetäjä oli **Naya**, muistiinpanoja tekivät **Alexandra** ja **Ayat** ja työpajaan osallistuivat myös **Tommaso Chiamparino** (oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto) ja **Martin Sacleux** (oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto). Aluksi jaoimme myönteisiä esimerkkejä omassa elämässämme näkemistämme asioista, jotka ovat auttaneet ihmisiä olemaan ystävällisiä toisilleen ja lopettamaan toistensa vihaamisen. Kysyimme myös toisiltamme, miten EU voisi auttaa tällaisten toimien toteuttamisessa käytännössä. Tämän jälkeen laadimme "ystävällisyysäännöt". Niissä luettiin tapoja, joilla voimme tehdä ympäristöstämme turvallisemman ja saada ihmiset kunnioittamaan toisiaan enemmän.

Muuta toimintaa ja hauskoja hetkiä

Yleiskokouksessa ei käyty vain vakavia keskusteluja, vaan pidimme myös hauskaa ja vietimme mieleenpainuvia hetkiä yhdessä.

Lasten paneelinjäsenet vetivät **pelii-istunnon**. Muodostimme joukkueita ja pelasimme vilkasta arvauspeliä. Poimimme yleiskokoukseen liittyviä sanoja ja lauseita, ja kuvailimme niitä selittäen, näytellen tai yhden sanan vihjeillä. Peli muistutti meitä kaikesta, mitä olimme päivän aikana oppineet.

Lasten viestinnän yhteiskehittämistiimin vetämässä **"Nuoret äänet, suuret muutokset"** -istunnossa meille esiteltiin 17 inspiroivaa hanketta, joita lapset johtivat tai joiden luomiseen lapset olivat osallistuneet tiiviisti. Eri järjestöihin kuuluvien lasten esittelemät hankkeet olivat osoitus siitä, miten lapset voivat vaikuttaa aidosti yhteisöihinsä.

Meillä oli myös **testipisteitä** tulevia kyselyitä varten, verkkosivusto ja **"Kaikki äänet kuuluviin"** -seinä, jonka avulla pystyimme jakamaan taukojen aikana lisää ideoitamme nopeasti, helposti ja luovasti.

Tarrat ja vedellä kiinnitettävät siirtotatuoinnit, joissa oli voimakkaita viestejä Euroopan yhtenäisyydestä ja lasten voimaannuttamisesta, muistuttivat siitä, että äänillämme on oikeasti merkitystä. **Valokuvauspisteessä** osallistujat saivat ottaa ystäviensä kanssa hauskoja kuvia juhlistaakseen sitä, että he tunsivat olevansa yhtä suurta lasten joukkoa, joka muovasi yhdessä tulevaisuutta.

Ensimmäisenä iltana teimme **kiertokäynnin Brysseliin** ja tutustuimme sen historiaan, kauniisiin nähtävyyksiin ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen. Saimme silloin mahdollisuuden rentoutua ja nauraa yhdessä ja tutustua paremmin toisiimme koko päivän kestäneiden keskustelujen jälkeen.

Oikeudenmukaisuuden festivaali – tärkeimpien toimien valitseminen

Yleiskokouksen päätteeksi me kaikki kokoonnuimme suureen luovaan istuntoon nimeltä oikeudenmukaisuuden festivaali. Siellä meillä oli mahdollisuus tarkastella kaikkia työpajoissa esitettyjä ideoita ja toimia. Valitsimme niistä tärkeimmät, jotka sisällytettiin lapsen oikeuksia käsittelevässä eurooppalaisessa foorumissa esiteltävään toimintakehotukseen.

Kiersimme omissa ryhmissämme neljällä pisteellä. Kunkin pisteen teema liittyi yhden työpajan aiheeseen. Jokainen piste oli erilainen ja antoi meille mahdollisuuden miettiä luovasti, mistä toimista halusimme eniten kertoa aikuisille:

- **Piste 1 – Oikeudenmukaisen koulun luominen (hyvinvointi kouluissa):** Meistä tuli hyvinvointiarkkitehteja, ja rakensimme toimintakorttien ja monenlaisten värikkäiden, vapaasti käytettävien materiaalien avulla oikeudenmukaisen, kannustavan ja iloisen koulun malleja. Jokaisella valitsemallamme esineellä oli oma merkityksensä: pehmeä kangas saattoi kuvata ystävällisyyttä ja naru yhteyksiä, ja herätimme niiden avulla unelmakoulumme eloon.

• **Piste 2 – Puhu avoimesti ja toimi netissä reilusti (verkkoturvallisuus ja verkkokiusaaminen):**

Tällä pisteellä olimme digitaalisia muutoksentekijöitä. Teimme ryhmissä videoita ja laadimme sosiaaliseen mediaan tarkoitettuja julkaisuja, joissa oli voimakkaita myönteisiä viestejä siitä, miten verkkoympäristöstä voi tehdä turvallisemman ja ystävällisemmän kaikille.

• **Piste 3 – Luovuus vihaa vastaan (toimiminen yhteistyössä vihaa vastaan):** Tämä oli rauhallisempi tila, jossa rauhoituimme miettimään, millä teoilla on todella merkitystä, kun halutaan torjua vihaa ja auttaa ihmisiä olemaan ystävällisiä toisilleen. Koristelimme vihkoja piirustuksilla, sanoilla ja symboleilla, jotka kertoivat, millaisia muutoksia haluamme nähdä kouluissamme ja yhteisöissämme. Vihkoista tuli muistoja, jotka saimme viedä mukanaamme kotiin.

• **Piste 4 – Ilmastohuutokauppa (ilmastotoimet):** Työskentelimme tiimeissä ekosijoittajina. Meillä oli käytössäme "ekorahabudjetti", ja teimme siitä tarjouksia niistä ilmastotoimista, joilla uskoimme olevan suurin vaikutus maapalloon. Tämän vilkkaan ja hauskan huutokaupan avulla valitsimme parhaat ideat luonnonsuojelua ja vihreämmän tulevaisuuden rakentamista varten.

Toimintakehotuksen kohokohdat – tärkeimmät asiat

Keksimme yleiskokouksessa monia ideoita, joiden avulla voisimme tehdä Euroopan lasten elämästä oikeudenmukaisempaa. Ideat asetettiin tämän jälkeen oikeudenmukaisuuden festivaalissa tärkeysjärjestykseen, jotta saimme lopullisen toimintakehotuksemme valmiiksi. Toimintakehotuksessa esitimme suosituksia EU:n päättäjien kuultavaksi ja noudatettavaksi. Seuraavassa on muutamia esittämiämme toimia ja ajatuksia:

Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus

Lapset sanoivat, että he haluavat aikuisten ja nuorten kunnioittavan toisiaan enemmän ja ymmärtävän toisiaan paremmin. Haluamme, että aikuiset lakkaavat syyttelemästä lapsia ja puhumasta heille alentuvasti ja että he tekevät kanssamme yhteistyötä tulevaisuuden ratkaisujen luomiseksi. Esimerkkinä tästä on yksi toimintakehotuksessa esitetyistä ideoista. Sen mukaan EU:n pitäisi järjestää tapahtumia ja kampanjoita, joissa lapset ja aikuiset voisivat kohdata toisensa tasavertaisina, keskustella ongelmista ja tehdä yhteistyötä ratkaisujen löytämiseksi.

"Ennen kuin olemme opiskelijoita, olemme lapsia, ja ennen kuin olemme lapsia, olemme ihmisiä, joilla on unelmia, pelkoja ja toivoa ja joiden äänten pitäisi tulla kuulluiksi. Kaikki ovat tärkeitä, ja kaikilla on jotain tärkeää sanottavaa." Diogo, 16

Hyvinvointi kouluissa

Koulujen pitäisi merkitä muutakin kuin vain arvosanoja. Kouluissa jokaista lasta pitäisi auttaa tuntemaan olonsa turvalliseksi, ymmärretyksi ja tuetuksi. Yhdessä toimista todetaan: "EU:n rahoituksen saaminen edellyttää, että jäsenmaiden kunnat varmistavat pääsyn mielenterveyspalveluihin kouluissa. Monet lapset tarvitsevat apua ammattilaisilta, kuten opettajilta ja/tai psykologeilta ja koulukuraattoreilta."

"Lasten osallistumisfoorumin työohjelma on tärkeä, koska siinä kerrotaan, miten voin auttaa luomaan hyvän maailman ja huolehtia henkisestä ja fyysisestä terveydestäni koulussa." Ayat, 13

Yhteistyössä vihaa vastaan

Puhuimme siitä, miten viha satuttaa, ajaa ihmiset erilleen toisistaan ja luo epäoikeudenmukaisuutta. Haluamme lisää mahdollisuuksia saada tietoa eri kulttuureista ja taustoista tulevista lapsista ja olla yhteydessä heihin. Uskomme, että yksi keino on Erasmus-ohjelman laajentaminen niin, että useammat maat, koulut ja lapset voivat osallistua siihen. Ohjelmalla edistetään ymmärrystä ja vähennetään vihaa toisia kohtaan, kun ihmiset saavat lisää tietoa muiden maiden kulttuureista.

"Tulimme viimein siihen lopputulokseen, että yhtenäisyys edellyttää monimuotoisuutta. Työohjelmalla vahvistetaan kaikkien mielipiteiden merkitystä." Illica, 16

Verkkoturvallisuus ja verkkokiusaaminen

Lapset kertoivat, että verkkoympäristöt voivat tuntua turvattomilta, eivätkä aikuiset aina osaa auttaa. Ehdotimme yhtenä tärkeänä toimenpiteenä, että opettajien pitäisi opetella opettamaan lapsille verkkoturvallisuutta, digilaitteiden tasapainoista käyttöä ja sitä, miten lapset voivat suojata käyttäjätilinsä ja tietonsa verkossa.

"EU:n lasten osallistumisfoorumin työohjelmalla on erittäin tärkeä rooli kaikkien lasten jokapäiväisessä elämässä. Sen avulla varmistetaan, että poliitikot kaikkialla Euroopassa edustavat turvallisuutta, demokratiaa ja muita EU:n arvoja." Gabrieli, 17

Ilmastotoimet

Me kaikki olimme samaa mieltä siitä, että oikeudenmukaisuus tarkoittaa myös luonnon suojelemista ja sen varmistamista, että maapallo säilyy terveenä ja turvallisena tuleville sukupolville. Yksi tärkeimpinä pitämistämme toimista on "Luodaan lisää turvapaikkoja pölyttäjille asuinalueillamme ja koulujen ympärillä. Nämä luontokappaleet ovat ilmastonsuojelun kannalta erittäin tärkeitä."

"On erittäin voimaannuttavaa nähdä, että monet lapset eivät ajattele vain itseään, vaan myös ympäristöä ja muita lapsia. Täällä on mahtava tunnelma, kaikki ovat todella energisiä ja valmiita muuttamaan maailmaa!" Aurora, 17

Tässä on esitetty vain joitakin yhdessä keksimistämme ideoista. Voit tutustua kaikkiin suosituksiin lukemalla koko toimintakehotuksen. .

Mitä seuraavaksi?

Yleiskokouksen jälkeen Andrea, Aley, Jad, Alexandra, Jan, Margaux, Mihael, Lukáš ja Rugile osallistuivat lapsen oikeuksia käsittelevään eurooppalaiseen foorumiin, jossa he esittelivät toimintakehotuksen päätöksentekijöille. Ideoista, joista olimme yhdessä sopineet, puhuttiin monissa tärkeissä keskusteluissa foorumin aikana. Näin varmistui, että lasten äänet todella kuultiin.

Foorumiin osallistuvat aikuiset lähettivät myös viestejä takaisin lapsille erityistä QR-koodia käyttämällä. Näin he osoittivat, että he olivat kuunnelleet ideoitamme ja halusivat vastata niihin. Katso, mitä aikuiset sanoivat toimintakehotuksestamme.

Ehdotuksemme sisällytetään foorumin viralliseen raporttiin. Ne auttavat muovaamaan uutta lasten oikeuksia koskevaa EU:n strategiaa, jotta lasten ajatukset ja heidän tärkeinä pitämänsä asiat voivat ohjata todellisia toimia ja päätöksiä tulevaisuudessa.

#EUChildParticipation